

Zaaknummer 2013-W1022 B

10 maart 2014

De bijzondere kamer van de Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de bijzondere kamer, ingesteld op grond van artikel 20 van de nieuwe Procedure Klachtencommissie Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk (hierna: de Procedure), heeft als volgt beslist inzake het bezwaar van:

de bisschop van Roermond,
hierna te noemen: de bisschop.

1. De procedure

Op 19 november 2013 heeft de Klachtencommissie, hierna: de KLAC, advies uitgebracht inzake de klacht van [naam] (klager) tegen aangeklaagde wijlen [aangeklaagde]. De KLAC heeft de bisschop van het bisdom Roermond geadviseerd de klacht gegrond te verklaren.

[Naam], vicaris-generaal, heeft bij brief van 19 december 2013 (ingekomen op 20 december 2013) namens de bisschop een bezwaarschrift ingediend tegen het advies van de KLAC van 19 november 2013.

Mr. T.W.H.M. Weller heeft bij brief van 14 januari 2014 (ingekomen 15 januari 2014) namens klager gereageerd op het bezwaarschrift.

Op 31 januari 2014 heeft de behandeling van het bezwaar achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de bijzondere kamer was samengesteld uit de onder deze beslissing te noemen leden.

2. De inhoud van het bezwaar

Aangeklaagde stelt zich op het standpunt dat er algemene beginselen van behoorlijke klachtenbehandeling niet in acht zijn genomen. Daartoe is – kort weergegeven – aangevoerd:

- a) De KLAC is ten onrechte tot de conclusie gekomen dat zij bevoegd is om te mogen oordelen over de klacht. De KLAC geeft in het advies een uitleg aan artikel 1.1. sub a. in combinatie met artikel 1.2 van de Procedure dat voor de bevoegdheid van de KLAC vereist dat het seksueel misbruik is gepleegd door een functionaris van een kerkelijke instelling en dan nog alleen voor zover het seksueel misbruik is gepleegd tijdens de vervulling van een kerkelijke functie. De KLAC overweegt daarover dat dit moeilijk kan worden verstaan in de letterlijke en strikte betekenis “omdat het immers niet goed denkbaar is dat bijvoorbeeld een koster of organist tijdens de feitelijke vervulling van zijn taak seksueel misbruik zou kunnen plegen.” Hoe de KLAC tot zo’n conclusie kan komen is niet te verstaan, aangezien een organist bijvoorbeeld bij een individuele repetitie en een koster bij het voorbereiden of uitvoeren van zijn werk zeer wel iemand kunnen misbruiken. Dat de KLAC tot zo’n onbegrijpelijke conclusie komt, mag als een gebrek in de motivering beschouwd worden en vordert dat het advies niet in stand mag worden gelaten.

- b) Dit laatste geldt temeer omdat tegen de achtergrond van de betreffende conclusie overwogen wordt dat “gelet op de bedoeling van de regeling (zie onder meer de Preambule) dan ook als criterium dient te worden gehanteerd dat er een (relevant) verband bestaat tussen de kerkelijk functie en het seksueel misbruik”. Op de eerste plaats mag het “criterium” volstrekt niet geacht worden voort te vloeien uit de bedoeling van de regeling c.q. de Preambule. Die geven geen enkele aanleiding voor het op deze wijze uittrekken van hierboven genoemde artikelen. In tegendeel, het loslaten van een duidelijk verband met de feitelijke uitoefening van de functie, hetgeen juist aan de Procedure ten grondslag ligt, wordt door niets gerechtvaardigd en de motivering voor zo’n interpretatie moet dan ook als volstrekt ontoereikend gekwalificeerd worden.
- c) Het bisdom is niet gehoord over deze interpretatie. Het ware in het kader van een zorgvuldige klachtbehandeling toch redelijk geweest deze interpretatie van de betreffende artikelen tijdens de behandeling voor te houden en tot hoor en wederhoor te komen.
- d) Door de KLAC is ten onrechte overwogen dat aangeklaagde van zijn functie als koster gebruik heeft gemaakt om het vertrouwen van de ouders van klager te winnen. Dat het kosterschap dat vertrouwen heeft gewekt blijkt uit geen enkel feit en is op niets gebaseerd.
- e) Door de KLAC is ten onrechte overwogen dat het seksueel misbruik door aangeklaagde is begonnen op de plaats waartoe hij uitsluitend op grond van zijn functie als koster toegang had, de kerk. Daarmee is naar het oordeel van de KLAC een voldoende relevant verband tussen de functie van aangeklaagde en het seksueel misbruik gegeven. De KLAC gaat hierbij voorbij aan de feitelijkheid en had alleen al hierom volstrekt niet tot een toerekenen van het misbruik aan het bisdom kunnen komen. In de zittingsaantekeningen van de griffier staat dat “de eerste seksuele handelingen bij [aangeklaagde] thuis plaatsvonden”. Het advies mag zodoende een deugdelijke en feitelijk juiste motivering geacht worden te missen.
- f) De omvang van het vastgesteld misbruik is niet juist. Door de KLAC is volstrekt voorbij gegaan aan de beschrijving van het misbruik in het strafdossier. Het hierin beschreven misbruik stemt niet overeen met het misbruik dat in het klaagschrift en ter zitting ter sprake is gekomen. Door de KLAC wordt geen motivering gegeven voor de rechtvaardiging van de verschillen en daarmee haar aannames over de omvang van het gepleegde misbruik.

3. De beoordeling

Ingevolge het bepaalde in artikel 20.1 van de Procedure kan tegen een advies van de KLAC door de aangeklaagde schriftelijk bezwaar worden ingediend indien hij van oordeel is dat een algemeen beginsel van behoorlijke klachtenbehandeling niet in acht is genomen.

De bijzondere kamer stelt voorop dat de toetsing in een bezwaarprocedure geen integrale herbeoordeling is van de overwegingen die tot het advies hebben geleid. Deze toetsing kan slechts marginaal zijn. Getoetst wordt of het advies van de KLAC tot stand gekomen is in strijd met een algemeen beginsel van behoorlijke klachtenbehandeling.

De bijzondere kamer overweegt ten aanzien van hetgeen door aangeklaagde is aangevoerd het volgende:

Ten aanzien van punt a)

De KLAC is in haar advies van 19 november 2013 tot het oordeel gekomen dat zij zich bevoegd acht om te oordelen over de klacht.

De KLAC heeft bij dat oordeel acht geslagen op de Procedure en kennis genomen van alle in het dossier aanwezige stukken en de standpunten van partijen.

De bijzondere kamer is van oordeel dat de KLAC, gezien haar motivering onder punt 4.1. t/m 4.4. van het advies, in redelijkheid tot het oordeel heeft kunnen komen dat zij bevoegd is kennis te nemen van de klacht en dat dit oordeel voldoende gemotiveerd is. Het tegen dat oordeel gerichte bezwaar kan derhalve niet leiden tot de conclusie dat een algemeen beginsel van een behoorlijke klachtenbehandeling is geschonden.

Ten aanzien van punt b)

De bijzondere kamer is van oordeel dat de bevoegdheid van de KLAC, gezien het verweerschrift en het verhandelde in de hoorzitting van de KLAC, blijkend uit de zittingsaantekeningen, uitgebreid aan de orde is geweest. Er is derhalve voldoende gelegenheid geweest om namens de Bisschop diens standpunt ten aanzien van de bevoegdheid van de KLAC naar voren te brengen. Van schending van het beginsel van hoor en wederhoor is derhalve geen sprake. Het is niet vereist dat de KLAC haar beslissing om een bepaalde interpretatie te geven van artikelen van de Procedure eerst voorhoudt aan partijen.

Ten aanzien van punt c)

Door de moeder van klager is verklaard: *“In het begin is [aangeklaagde] zich komen voorstellen aan ons. ... [Aangeklaagde] vertelde ons dat hij koster was bij de [naam] kerk en vroeg ons, of [klager], met hem mee mocht naar de kerk.”*

De bijzondere kamer is van oordeel dat de KLAC, gezien deze verklaring van de moeder van klager, in redelijkheid tot het oordeel heeft kunnen komen dat aangeklaagde van zijn functie als koster gebruik heeft gemaakt om het vertrouwen van de ouders van klager te winnen en dat dit ook van invloed is geweest op het door klager in de aangeklaagde gekoesterde vertrouwen.

Het tegen dat oordeel gerichte bezwaar kan derhalve niet leiden tot de conclusie dat een algemeen beginsel van een behoorlijke klachtenbehandeling is geschonden.

Ten aanzien van punt d)

De bijzondere kamer stelt vast dat door de KLAC bij de beoordeling van de vraag of er sprake was van een voldoende relevant verband tussen de functie van aangeklaagde en het seksueel misbruik in haar advies onder punt 4.4. onder meer is overwogen: *“Het seksueel misbruik door aangeklaagde is ook begonnen op de plaats waartoe hij uitsluitend op grond van zijn functie toegang had, de kerk.”*. Terwijl in de zittingsaantekeningen staat: *“Eerste seksuele handelingen bij [aangeklaagde] thuis.”*

De bijzondere kamer is van oordeel dat - ook al is deze passage onder punt 4.4 kennelijk niet juist - een en ander niet afdoet aan het voldoende relevant verband tussen de functie van aangeklaagde en het seksueel misbruik. Dit verband was er immers, zoals ook ten aanzien van punt c is overwogen, doordat aangeklaagde van zijn functie als koster gebruik heeft gemaakt om het vertrouwen van de ouders en ook dat van klager te winnen.

Ten aanzien van punt e)

De bijzondere kamer is van oordeel dat een KLAC op grond van de Procedure enkel dient te oordelen over de aannemelijkheid van seksueel misbruik zoals dat is beschreven in een klaagschrift en eventueel aangevuld ter zitting. Dat het misbruik in een ander kader, bijvoorbeeld een strafdossier, anders en als minder omvangrijk is omschreven, belet niet dat de KLAC op basis van het door haar verrichte onderzoek tot een andere vaststelling van de omvang van het misbruik kan komen.

Er is dan ook naar het oordeel van de bijzondere kamer geen sprake van een motiveringsgebrek nu de KLAC in haar advies niet is ingegaan op de verschillen van de beschrijving van het misbruik in het klaagschrift en het strafdossier.

De bijzondere kamer zal, gelet op het vorenstaande, het bezwaar dan ook niet gegrond verklaren.

3. De beslissing

De bijzondere kamer:

- verklaart het bezwaar niet gegrond.

Deze beslissing is gegeven op 10 maart 2014 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mevrouw mr. C.C. de Rijke-Maas en mr. T.F.A.M. Hoogenboom, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

De voorzitter.